(Вінок сонетів)

I

Що я люблю, люблю Тебе безмежно,
Все глядану та вічно недостежну,
Сказав мені той став зеленоводен,
Що в нім мій зір, сочистих барв голоден,

Уздрів Тебе розкішно-безодежну,
Простягнуту на зелень прибережну.
Сказав мені той день нових народин,
Що я Тебе забути вже не годен.

Що з вуст Твоїх почую любі речі,
Що скрань мою візьмеш в долоні вірні,
Що в дійсність мрія зміниться невловна, —

Про це якось мені сказали ввечір
Ті в синяві небесній надвечірній
Баранчики, як кучерява вовна.

II

Баранчкики, як кучерява вовна,
Пасе чабан з трубою золотою.
На їх левади крилами спокою
Пливе моя молитва тихомовна.

І ось ущерть розсяяна журбою —
До святості — моя душа гріховна.
Моя душа — стидких пороків повна —
Ізнов стає несплямленосвятою.

Зів'ялий день екстазом занімілим
Крізь сумерки поніс на захід — схід.
Мої думки цілують тихо світ

І відпливають шелестом несмілим...
І ось уже в волосожарний килим
Золоторунно виткали блакит.

III

Золоторунно виткали блакит
І жмурять вії променистоокі,
Добраніч вам, добраніч, одинокі
Товаришки моїх хлоп'ячих літ!

Шуршать за мною тихі босі кроки
Ніжок рожевих, як вишневий цвіт.
Ах, цить, не зрадьте нас, золотоокі.
Прижмурте очі, не дивіться, спіть!

В садку щебече соловейко-спатко...
Блудні мавки крадуться через пліт,
Смішки прядуть і заглядають в хату...

Моя рука голубить м'яко, ніжно
Твоїх грудей голубку білосніжну.
...І з уст Твоїх я п'ю солодкий мід.

IV

Із вуст Твоїх я п'ю солоний мід,
Із вуст, що повні та червоні.
Ключ ласк райських в Твоїм перловім лоні.
Та Ти: ні... Ні... Повіки плющить стид.

На небі місяць ревнощами зблід
І сріблом сипле на Твої долоні
Із уст Твоїх, що повні та червоні,
Із уст Твоїх я п'ю солодкий мід.

Як шовк, м'які Твої діточі руки
Відторкують мене з німим докором,
Та серце стука, як у лісі жовна.

"Скажи, чого серденько: туки-туки?"
Пашать щічки. Пашить на личку сором.
...І грає кров, як музика любовна.

V

І грає кров, як музика любовна,
Прощальну пісню лебединих стад.
Не повернуть дівочих літ назад.
Не ждати вдруге молодих розмов нам.

Нехай же линуть до спокійних хат
Дрімота й сон — і їх рука покровна
Хай черпає сухі сон-трави з човна
І в вічі сіє запах рут і м'ят.

Вони вже тут... І Ти вже тихо спиш...
І лиш часом здригнешся, затремтиш.
Така близька! Кохана. Рідна. Кровна.

Падуть у хлань жемчужини хвилин...
Тобі ж до уст ллє п'янь безтямних вин
Небесна чаша, чарів ночі повна.

VI

Небесна чаша — чарів ночі повна,

Налита вщерть божественним вином.
...Сповита сном, зрадливим райським сном,
Струмує пісня божевільномовна:

"Ти спиш, свята? Ти спиш, невинно-кровна?
Пливем... пливем мінливих струй руслом
За золотим ігорним веслом
Для нашого безкормильного човна..."

Зітхає ніч. Голубить голі груди.
На крилах вітру пориви весінні
Милуються з розквіттям п'яних віт.

Ще мить — і в снах безкровних жертв не буде,
Лиш крик жаги в кривавому горінні.
І Ти — палка, як ярий огнецвіт.

VII
Гориш — палка, як ярий огнецвіт.
О, будь моя! Я тужу за Тобою!
Спалю багаттям крові храм спокою,
Нехай горить, нехай палає світ!

Я жду, я прагну міліони літ!
Невтишною, пекучою жагою
Палю сонця в погоні за Тобою,
Витручую планети з їх орбіт!

О, будь моя! Моя близька-далека...
Згори в південній тлі, мій сне віковічний...
Я — південь Твій, життя Твойого спека!

...Моя рука, ядерна, мов граніт,
Розв'язує Твій пояс зоретканий —
І Ти приймаєш те, що створить плід.

VIII

Приймаєш те, з чого розквітне плід,
Плід вічної над змінним перемоги.
Ми — два щасливці, два прекрасні боги!
Ми творимо новий могутній міт.

Тремтить рамен м'язистий, дужий спліт.
Як змії, випружені білі ноги.
Дрожать у локонах ритму судороги.
Горить розкішним болем огнецвіт.

У грудях серце стукотить, як молот.
А в лоні, там, глибоко в лоні, — жар!
Уста спивають з уст безтямний солод

І просять: "Ще!.." І світ летить до хмар...
...І там, де хмар країна шовкована,
Німієш, мов задума молитовна.

IX

Німієш, мов задума молитовна
Засіяного зерном чорнозему.
Ми з його вийшли, в нього знов вростемо
Ми — снів життя природі дань жертовна.

Символ, що тлінь оформлює в поему, —
Ця ніжна плямка багрянисто-кровна,
Пекучий біль і розкіш всезмістовна
Нествореного людського едему.

Звершився чин любовного причастя...
Нехай спливе на Тебе благодать
Плодючості і материнського щастя!

Мої думки тривожно та несміло
Довкола Тебе в'ються та пестять
Твоє жіноче таємниче тіло.

X

Твоє жіноче таємниче тіло —
Могутній храм незбагнутих містерій.
Містичний цвіт — райських хоромів двері —
Приймають сім'я, щоб на плід дозріло.

Твоє жіноче таємниче тіло —
Життейських таєн струмінь животворний.
На цей чудний свій твір нерукотворний
Сама природа дивиться несміло.

А Ти прийшов в тюрму моїх страждань,
Поклала руки на зболілу скрань.
Устами стерла з віч прокляття втоми.

Прогнала в безвість примарні фантоми,
З очей осліплих викресала громи —
Саму себе мені принесла в дань.

XI

Саму себе мені принесла в дань,
Щоб передать в грядущі покоління —
З екстазного любовного зомління
Запалену життя нового грань.

Щоб круг нових бажань і почувань
Послати в світ поміж живі творіння —
Приймати долю, прясти призначіння:
Майбутніх днів тонку, невловну ткань.

Це — Ти і Я. Це — Я і Ти. Це Ми.
Сплетем той жмут промінних волокон
З одвічності в майбутність у безмежну.

З одвічного нічого, з царства тьми
Мій перевтілиш молодечий сон
Самовідречено, беззастережно.

XII

Самовідречено, беззастережно
Пливеш тепер на плавнохвилях сну
В країну щастя всміхнено ясну,
У царство мрій, в глибінь потойбережну.

Уста Твої, привабливо-бентежно
Розхилені, здригаються зі сну...
Твою солодку ягідку грудну
Цілую я легенько, обережно.

Ще раз! І ще... І на моє плече
Приссався довгий-довгий поцілунок,
Що очі тьмарить, що, як жар, пече...

І двоє рук і ніг мене обвило...
І щось таке, як божевільний трунок,
В мойому серці струнно затремтіло.

XIII

В мойому серці струнно затремтіло

Одно міцне жадання: бути! Бути!
Врости, вплестись, пірнути, потонути
В Твоє жадливо вип'ялене тіло.

Пести мене. Щоб серце обімліло.
Щоб трепетали м'язів пишні скрути.
Дай пити з уст любовної отрути,
Щоб небо й пекло в жилах шаленіло.

Невісто-любко, пристрасна, невинна.
Як голуб, тиха. Як гадюка, звинна.
В очах — молитва... В надрі лона — грань!

Пести мене так довго, так прекрасно,
Аж зазоріє в небі зорегасно
Проміння вчасних соняшних світань...

XIV

Проміння вчасних соняшних світань
За обрій чорну пітьму ночі гонить.
В безкраях нив вже жайворонок дзвонить.
А Ти мені ще не сказала: "Встань".

М'які обійми просять ще: "Остань..."
Чоло моє рука пестливо клонить
На білу грудь. На грудь Твою, що ронить
Шматки палких, уриваних зітхань.

Долонями волосся ніжно гладиш.
Квітками уст, що повні та червоні,
Мене до п'яних поцілунків надиш...

Стривай, тривай, хвилино благословна!
...Чабан з небес пасе на Твому лоні
Баранчкики, як кучерява вовна...

XV

Баранчкики, як кучерява вовна,
Золоторунно виткали блакит.
Із уст Твоїх я п'ю солодкий мід —
І грає кров, як музика любовна.

Небесна чаша чарів ночі повна.
І Ти — палка, як ярий огнецвіт, —
Приймаєш те, з чого розквітне плід,
Німієш, мов задума молитовна.

Твоє жіноче таємниче тіло
Само себе мені принесло в дань
Самовідречено, беззастережно...

В мойому серці струнно затремтіло
Проміння вчасних соняшних світань,
Що я люблю, люблю Тебе безмежно!
1921-1922